

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“

Тема на дисертационния труд:

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКА СИЛА И ПОМОЩНИ СРЕДСТВА ОТ ПОЛИЦЕЙСКИТЕ
ОРГАНИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Професионално направление 3.7. **Администрация и управление**

Автор на дисертационния труд:

Елена Александрова Колчева

Член на научното жури: **доц. д-р Захари Венциславов Горанов**

Настоящото становище е изготвено в качеството ми на член на Научно жури по процедура за защита на дисертационен труд съгласно Заповед № 415 – от 22.02.2024г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ Благоевград, както и на решение от Първото заседание на Научното жури. Госпожа Колчева е изпълнила всички ангажименти от индивидуалния си план и е положила всички изпити от докторантския минимум. Отчислена е с право на защита.

Не се откриват пропуски в проведената до момента административна процедура. Представената документация показва, че дисертантката отговаря на формалните изисквания за придобиване на ОНС „доктор“, определени в Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

1. Общ характер на дисертационния труд

Дисертационният труд с обем от 190 страници се състои от въведение, изложение в три глави, заключение, справка за научните приноси, списък на използваните информационни източници, списък на съкращенията.

Списъкът на цитираната и използвана литература включва 135 заглавия.

Изследването съдържа графики, които нагледно представят данните и резултатите от направените изследвания, изводи и препоръки.

2. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение.

Изследването на дисертанта е насочено към непрекъснатите реформи в държавните институции, липсата на доверие в същите, високите нива на корупция, безработица и ниските доходи. Политическата и икономическата обстановка в страната напоследък са предпоставка за провеждането на все повече масови мероприятия от различен характер, които често прерастат в конфликти, както между самите граждани, така и между тях и правоохранителните органи. Дисертантът на базата на горепосоченото прави обзор на

законодателната база, свързана с използването на сила и помощни средства по време на изпълнение на служебните задължения на полицейския служител.

3. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал

Докторантът показва задълбочено познаване на състоянието на проблема според направеният литературен обзор от 135 заглавия на монографии, периодични издания, европейски и национални нормативни документи. Почти всички ползвани литературни източници са коректно цитирани в дисертационния труд.

Списъкът със съкращения се състои от 34 абривиатури, които са използвани в дисертационния труд.

Обектът и предмета на дисертационния труд са ясно определени. Задачите в изследването са изпълнени.

Докторантът коректно използва документите, които към настоящия момент регулират процесите по полицейското правоприлагане и използването на сила и помощни средства, както от органите на полицията, така и от другите служби в сектор сигурност.

Глава Първа „Теоретични и правни аспекти на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“ се състои от два параграфа. Параграф първи „Теоретични аспекти на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“, който съдържа подробен анализ на същността на понятията „Физическа сила“ и „Помощни средства“. Към настоящия момент в българското законодателство не са регламентирани определения за същите, предвид което е направен всеобхватен анализ на същността на думите „физически“, „сила“, „помощен“ и „средство“ с цел впоследствие да бъде направено предложение за определение на правомощието „Използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“.

В Параграф втори са разгледани особеностите в организацията на дейността на полицейските органи при използването на помощни средства, като са посочени характеристиките, предназначението и особеностите при използването на помощни средства от полицейските органи.

Във втора глава е разгледана организацията на дейността на полицейските органи в Република България при използването на физическа сила и помощни средства, като са проучени и анализирани организационните аспекти на използването на физическа сила от полицейските служители, както и особеностите и предназначението на използваните помощните средства.

В първи параграф на втора глава е подчертано, че използването на физическа сила е възможност, предоставена на полицейските служители за противодействие на дейността на лица, които най - общо не само не спазват законодателството, но и оказват съпротива или неподчинение.

Параграф втори разглежда видовете помощни средства, както и законовия ред за тяхното използване. Направени са съответните коментари във връзка с недостатъците на нормативната база при използване на помощни средства.

Параграф трети разглежда особеностите на прилагането на физическа сила от Държавна агенция „Национална сигурност“; Националната служба за охрана; Служба „Военна полиция“; Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“; Изпълнителна агенция по горите; Охранителния състав, извършващ частна охранителна дейност.

В Глава Трета „Емпирично изследване на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България“ е направен подробен анализ на резултатите от проведеното емпирично изследване.

В Параграф първи е описана използваната методика на емпиричното изследване. Използваният емпиричен количествен изследователски метод е анкетата (структурирано интервю). Броят на анкетите - 930 (деветстотин и тридесет) е достатъчен и е възприето, че резултатите са валидни, за да се направят изводи. Анкетираните служители са полицейски органи от отдел „Криминална полиция“, отдел „Икономическа полиция“ и „Охранителна полиция“ на ГДНП.

В Параграф втори е направен анализ и оценка на резултатите от емпиричното изследване. Емпиричното изследването потвърждава основната теза за необходимост от извеждане на определения на основни понятия, промени в правната регламентация и подобряване на организацията, свързана с обучението на полицейските служители.

Считам че изследването дава резултати, които могат да бъдат внедрени в практиката. Предложените препоръки от анкетата са с приложна насоченост.

4. Научни и научно-приложни приноси.

1. Анализирани са основните теоретични аспекти на използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в Република България. На тази основа са предложени определения на понятията „физическа сила“, „помощно средство“, „използване на физическа сила от полицейските органи“, „използване на помощни средства от полицейските органи“, „използване на физическа сила и помощни средства от полицейските органи“;

2. Мотивирана е необходимостта от преразглеждане изчерпателността на съществуващите хипотези, даващи основание на полицейските органи да използват физическа сила и помощни средства. В тази връзка са направени конкретни предложения за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи;

3. Подчертана е необходимостта от възстановяването на обучението, свързано с използването на физическа сила и помощни средства от полицейските органи в рамките на едноседмични курсове с откъсване от работното място.

Считам, че приносите са коректно представени.

5. Наукометрични показатели

Представени са общо 3 публикации във връзка с дисертационния труд. Според наукометричните показатели, това се равнява на 30 точки, което покрива изискванията на ЗРАСРБ. Статиите са на български език. Така сборът на наукометричните показатели от група А и група Г прави 80 точки. Публикациите отразяват коректно дисертационния труд. Те са на високо научно ниво.

6. Критични бележки и препоръки

Има на места абзаци в текста, които не са логически свързани.

В библиографията някои от литературните източници не са коректно цитирани. Като препоръка бих дал, дисертантът да продължи да се развива в тази научна област. Да издаде пособие по „Използване на сила и помощни средства в МВР“.

7. Заключение

Дисертационният труд отразява коректно изследванията на автора, които имат безспорен научно-приложен и приложен характер.

Представеният дисертационен труд, публикациите на автора и формулираните приноси имат всички достойнства и считам, че съответстват напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в Югозападен университет „Неофит Рилски“ Благоевград.

Давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на **Елена Александрова Колчева образователна и научна степен „Доктор“ по Професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)“**

14.03.2024г.

Изготвил:
доц. д-р Захари Горанов

OPINION

on a dissertation for the acquisition of an educational and scientific degree "Doctor"

Dissertation topic:

USE OF PHYSICAL FORCE AND AUXILIARY MEANS BY THE POLICE

AUTHORITIES IN THE REPUBLIC OF BULGARIA

Professional direction 3.7. Administration and Management

Author of the dissertation:

Elena Alexandrova Kolcheva

Member of the scientific jury: Assoc.Prof Dr. Zahari Ventsislavov Goranov

This opinion was prepared in my capacity as a member of the Scientific Jury under the procedure for the defense of a dissertation according to Order No. 415 - dated 22.02.2024. of the Rector of Southwestern University "Neofit Rilski" Blagoevgrad, as well as a decision of the First Session of the Scientific Jury. Mrs. Kolcheva has fulfilled all the commitments of her individual plan and has passed all the exams of the doctoral minimum. She is charged with the right of defense.

There are no gaps in the administrative procedure carried out so far. The submitted documentation shows that the doctoral student meets the formal requirements for obtaining the ONS "doctor", defined in the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Rules for its Implementation.

1. General nature of the dissertation work

The dissertation with a volume of 190 pages consists of an introduction, an exposition in three chapters, a conclusion, a reference to the scientific contributions, a list of the used information sources, a list of abbreviations.

The list of cited and used literature includes 135 titles.

The research contains graphs that visually present the data and results of the research, conclusions and recommendations.

2. Relevance of the problem developed in the dissertation in scientific and scientific-applied terms.

The dissertation's research is focused on continuous reforms in state institutions, lack of trust in them, high levels of corruption, unemployment and low incomes. The political and economic situation in the country has recently been a prerequisite for the holding of more and more mass events of a different nature, which often turn into conflicts, both between the citizens themselves and between them and the law enforcement authorities. Based on the above, the dissertation provides an overview of the legislative framework related to the use of force and aids during the performance of the police officer's official duties.

3. Degree of knowledge of the state of the problem and creative interpretation of the literary material

The doctoral student shows in-depth knowledge of the state of the problem according to the literature review of 135 titles of monographs, periodicals, European and national normative documents. Almost all used literary sources are correctly cited in the dissertation work.

The list of abbreviations consists of 34 abbreviations that are used in the dissertation.

The object and subject of the dissertation work are clearly defined. The tasks in the study have been completed.

The doctoral student correctly uses the documents that currently regulate police law enforcement processes and the use of force and aids, both by police authorities and other services in the security sector.

Chapter One "Theoretical and legal aspects of the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria" consists of two paragraphs. Paragraph one "Theoretical aspects of the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria", which contains a detailed analysis of the essence of the concepts "Physical force" and "Auxiliary means". At the moment, Bulgarian legislation does not regulate definitions for the same, in view of which a comprehensive analysis of the essence of the words "physical", "force", "auxiliary" and "means" was made with the aim of subsequently making a proposal for the definition of the authority "Use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria".

Paragraph two examines the specifics of the organization of the activities of the police authorities in the use of auxiliary means, specifying in detail the characteristics, purpose and peculiarities of the use of auxiliary means by the police authorities.

In the second chapter, the organization of the activity of the police authorities in the Republic of Bulgaria in the use of physical force and aids is examined, and the organizational aspects of the use of physical force by police officers, as well as the features and purpose of the aids used, are studied and analyzed

In the first paragraph of the second chapter, it is emphasized that the use of physical force is an opportunity given to police officers to counteract the activities of persons who, in general, not only do not comply with the legislation, but also show resistance or disobedience.

Paragraph two examines the types of aids, as well as the legal procedure for their use. Corresponding comments have been made in relation to the shortcomings of the legal framework for the use of aids.

Paragraph three examines the specifics of the application of physical force by the National Security State Agency; The National Security Service; Military Police Service; General Directorate "Execution of punishments"; Forestry Executive Agency; The security staff performing private security activity.

In Chapter Three "Empirical study of the use of physical force and auxiliary means by the police authorities in the Republic of Bulgaria" a detailed analysis of the results of the conducted empirical study was made.

Paragraph one describes the methodology of the empirical research. The empirical quantitative research method used is the survey (structured interview). The number of surveys - 930 (nine hundred and thirty) is sufficient and it is assumed that the results are valid to draw conclusions. The interviewed officers are police authorities from the Criminal Police Department, the Economic Police Department and the Security Police Department of the State Police.

In Paragraph two, an analysis and evaluation of the results of the empirical study is made. The empirical study confirms the main thesis of the need to derive definitions of basic concepts, changes in legal regulation and improvement of the organization related to the training of police officers.

I believe that the research gives results that can be implemented in practice. The proposed recommendations from the survey are applied-oriented.

4. Scientific and scientific-applied contributions.

1. The main theoretical aspects of the use of physical force and aids by the police authorities in the Republic of Bulgaria have been analyzed. On this basis, definitions of the terms "physical force", "assistive means", "use of physical force by police authorities", "use of auxiliary means by police authorities", "use of physical force and auxiliary means by police authorities" have been proposed. ;

2. The need to review the comprehensiveness of the existing hypotheses justifying the police authorities to use physical force and aids is motivated. In this regard, specific proposals have been made to amend and supplement the Law on the Ministry of the Interior;

3. The need to restore training related to the use of physical force and aids by police authorities within one-week off-the-job courses is emphasized.

I believe that the contributions are correctly presented.

5. Scientific indicators

A total of 3 publications related to the dissertation are presented. According to the scientometric indicators, this is equal to 30 points, which meets the requirements of ЗРАСРБ. The articles are in Bulgarian. Thus, the sum of the scientometric indicators of group A and group D makes 80 points. The publications correctly reflect the dissertation work. They are at a high scientific level.

6. Critical notes and recommendations

There are paragraphs in the text that are not logically connected.

In the bibliography, some of the literary sources are not correctly cited.

I would recommend that the dissertation student continue to develop in this scientific field. To issue a manual on "Use of force and aids in the Ministry of Internal Affairs".

7. Conclusion

The dissertation correctly reflects the author's research, which has an indisputable scientific-applied and applied character.

The presented dissertation work, the author's publications and the formulated contributions have all merits and I believe that they fully comply with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its Application and the Rules for the Terms and Conditions for Acquiring Scientific Degrees at Southwestern University "Neofite Rilski" Blagoevgrad.

I give a positive assessment of the dissertation work and propose to the respected Scientific Jury to award Elena Alexandrova Kolcheva the educational and scientific degree "Doctor" in Professional field 3.7. Administration and management, scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production (public sphere management)"

14.03.2024

Prepared by:

Assoc. Prof. Dr. Zahari Goranov

